

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	มาตรการทางกฎหมายของอาเซียนในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์
ชื่อผู้เขียน	แคทราย จันทราภา
หลักสูตร	นิติศาสตรมหาบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษา	ดร. ชูเกียรติ น้อยฉิม

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงสภาพปัญหาของการค้ามนุษย์ในภูมิภาคอาเซียนและมาตรการทางกฎหมายของอาเซียนและกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ เพื่อวิเคราะห์ผลที่เกิดขึ้นจากการบังคับใช้มาตรการทางกฎหมายดังกล่าวเพื่อแก้ไขปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และ เพื่อเสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงมาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ปัญหาการค้ามนุษย์ได้รับการแก้ไขอย่างมีประสิทธิภาพและทันต่อสถานการณ์ โดยทำการศึกษาเปรียบเทียบกับภูมิภาคยุโรปและภูมิภาคอเมริกาเหนือ ซึ่งจะเห็นว่าในภูมิภาคยุโรปมีการจัดตั้งเป็นสหภาพยุโรปและมีกฎหมายเกี่ยวข้องในเรื่องการค้ามนุษย์ โดยมีอนุสัญญาการค้ามนุษย์ที่เปรียบเสมือนธรรมนูญการค้ามนุษย์ที่สมบูรณ์แบบ ทำให้เกิดสภาพการบังคับเอาบุคคลที่กระทำความผิดในฐานะการค้ามนุษย์มาลงโทษตามกฎหมายได้โดยราบรื่นและมีความรวดเร็วเป็นอย่างยิ่ง สำหรับมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ของภูมิภาคอเมริกาเหนือ นั้น ประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นผู้ที่มีบทบาทนำในการแก้ไขปัญหการค้ามนุษย์โดยเป็นผู้นำเสนอการออกกฎหมาย Trafficking Victims Protection Act (TVPA) ที่มีการกำหนดนิยามของการค้ามนุษย์รวมทั้งคำจำกัดความของคำว่า “เหยื่อ” ที่เพียงพอและมีความครอบคลุมทันต่อสถานการณ์ในปัจจุบัน

เนื่องจากภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (อาเซียน) มีประชาชนจำนวนมากที่เป็นผู้ด้อยโอกาสและมีความแตกต่างกันทางเศรษฐกิจและสังคมรวมทั้งการเมืองในแต่ละประเทศ ซึ่งคนเหล่านี้จำนวนไม่น้อยพยายามแสวงหาชีวิตที่ดีกว่าด้วยการลักลอบเดินทางจากประเทศของตนไปยังประเทศเพื่อนบ้านเพื่อแสวงหาโอกาส ซึ่งจากการศึกษาวิจัยพบว่าพบว่ามีหลายประเทศใน

ภูมิภาคอาเซียนเป็นทั้งประเทศต้นทาง ทางผ่านและปลายทาง เช่นประเทศไทย เป็นต้น ทำให้กลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนมีสถานการณ์ปัญหาการค้ามนุษย์รุนแรงและส่วนมากจะถูกจัดอยู่ในอันดับ Tier 2 และ Tier 3 ของ TIP Report ที่กระทรวงการต่างประเทศสหรัฐฯ มีการจัดทำรายงานสถานการณ์การค้ามนุษย์ทั่วโลกประจำปี ซึ่งเป็นรายงานที่ต้องจัดทำขึ้นตามกฎหมายสหรัฐฯ ซึ่งการค้ามนุษย์ในภูมิภาคอาเซียนนี้มักพบในรูปแบบของการบังคับใช้แรงงานและการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบทางเพศ นอกจากนี้ จากการศึกษาวิจัยพบว่าประเด็นปัญหาที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ ความสัมพันธ์ที่ทับซ้อนกันในเรื่องของการลักลอบเข้าเมืองกับการค้ามนุษย์ทำให้เกิดความสับสนแก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน บ่อยครั้งที่ผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ถูกผลักดันกลับประเทศเนื่องจากถูกถือว่าเป็นผู้เข้าเมืองโดยผิดกฎหมายและกลับมادتกเป็นเหยื่อของการกระทำความผิดซ้ำอีก ส่งผลให้ปัญหาการค้ามนุษย์ไม่สามารถขจัดได้ตรงจุด ถึงแม้ว่าในปัจจุบันองค์การอาเซียนได้ดำเนินงานในหลายด้านเพื่อต่อต้านการค้ามนุษย์รวมถึงการออกมาตรการทางกฎหมายในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้รัฐสมาชิกรับเอามาตรการเหล่านั้นไปปฏิบัติตาม เช่น บันทึกความเข้าใจระหว่างประเทศเกี่ยวกับการต่อต้านการค้ามนุษย์ทั้งแบบพหุภาคีและทวิภาคี นอกจากนี้ยังมีปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยการต่อต้านการค้ามนุษย์โดยเฉพาะสตรีและเด็ก แต่อย่างไรก็ตาม องค์การอาเซียนยังไม่มีอนุสัญญาพหุภาคีว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ใช้ร่วมกันภายในภูมิภาค นอกจากนี้ ในระดับประเทศสมาชิกทั้งสิบประเทศของอาเซียนเองจากการศึกษาวิจัยพบว่ายังไม่มีมาตรการในการคุ้มครองเหยื่อที่เกิดจากการค้ามนุษย์และการปราบปรามผู้กระทำความผิดที่เพียงพอ

ดังนั้น องค์การอาเซียนสมควรอย่างยิ่งที่จะได้มีการเสนอมาตรการกฎหมายกลางในการต่อต้านการค้ามนุษย์ของภูมิภาคอาเซียนในรูปแบบอนุสัญญาพหุภาคีที่เปรียบเสมือนเป็นธรรมนูญที่ใช้เกี่ยวกับเรื่องการค้ามนุษย์ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งมาตรการทางกฎหมายกลางนี้ควรที่จะบัญญัติเกี่ยวกับมาตรการคุ้มครองผู้ตกเป็นเหยื่อ มาตรการในการสอบสวนเหยื่อในการค้ามนุษย์ที่เป็นผู้หญิงและเด็ก โดยองค์การอาเซียนควรที่จะส่งเสริมและขอความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิกให้สัตยาบันและดำเนินการอนุวัติการและออกกฎหมายภายในของแต่ละประเทศเพื่อให้อนุสัญญาของอาเซียนเหล่านี้มีผลบังคับใช้ได้จริงและทันต่อสถานการณ์ เนื่องจากปัจจุบันการค้ามนุษย์ทวีความรุนแรงมากขึ้นในภูมิภาคอาเซียน นอกจากนี้ องค์การอาเซียนควรมีองค์กรกลาง ที่เป็นองค์กรตรวจสอบของประเทศสมาชิกในภูมิภาคทั้งสิบประเทศเพื่อให้การป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์เป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

Thesis Title	The Legal Measures of ASEAN to Prevent and Combat Human Trafficking
Author	Kaesai Jantraka
Degree	Master of Law
Advisor	Chukeat Noichem, Ph. D.

ABSTRACT

The study on the legal measures of ASEAN to prevent and combat human trafficking has been conducted with the following purposes; to study human trafficking situation in ASEAN region and legislative measures of ASEAN and their member countries in preventing and eradicating human trafficking , to study outcomes of enforcing those mentioned applicable legislative measures in order to revise and improve effectiveness , and to suggest improvement methods on applicable legislative measures in order to respond and deal with human trafficking problems effectively and timely. Comparative study with Europe North America shows that Europe has been established as a European union and consequently there are laws relevant to human trafficking. They have conventions on human trafficking which act perfectly as human trafficking principle law, hence allows smooth and quick enforcement operation to bring human trafficking offender to punitive measures. In comparison with measures of North America in prevention and eradication of human trafficking, the United States of America has a leading role in solving human trafficking problems in which they have proposed issuance of the Trafficking Victims Protection Act (TVPA). This act has comprehensively defined human trafficking and the term “victim” and corresponded rightly with current situations.

In consideration of causes, Southeast Asia region (ASEAN) has huge number of population that lacks economics and social opportunities, also internal political problems in each country. Many of these people try to seek better lives by smuggling from their own countries into neighboring countries. From the study, it is found that many countries in ASEAN region are all

origin, transit and destination points, for example Thailand. This put ASEAN countries as countries with serious situation in human trafficking problem and most are rated in Tier2 and Tier3 by TIP Report which issued yearly by United States of America Ministry of Foreign Affairs to report human trafficking situation globally in compliance with USA laws. To shed more light on the issue, human trafficking in ASEAN region is often in the form of forced labor and sexual exploitation. Another significant problem found from the study is the overlapping area between immigrant smuggling and human trafficking which causes confusion to officers/staff who are handling cases. Oftentimes, human trafficking victims were pushed back to their home countries as they were treated as illegal immigrants and again fell victims as they faced criminal charges. This as a result doesn't lead to correct solution to human trafficking problem. Even though, at present ASEAN has operated on many areas to combat against human trafficking, including legislative measures that prevent and combat human trafficking for member state to legalize such as Memorandum of Understanding between countries, both multilateral and bilateral. There is additionally the ASEAN Declaration against Trafficking in Persons Particularly Women and Children which is yet to cover all ten countries. Nevertheless, ASEAN doesn't have the multilateral convention on elimination of human trafficking. Another found from the study is the present measures to protect victims of trafficking and to combat with offender all in ten countries are not strong enough in the ASEAN region.

Therefore, it is of highly importance that ASEAN region have the regional standard law in the form of convention on elimination of human trafficking which will act as the principle law providing same legislative standard on human trafficking for all ten countries in the region. This law should provide regulations on particulars such as legislative measure in protection of victims, conduct on interviewing female and child victims of human trafficking and. Additionally, ASEAN should support and ask for international to ratified and conceded to validate them for law enforcement to be able to keep abreast with existing situations in ASEAN region nowadays where the human trafficking crisis is worsening. Moreover, there should be a shared regional monitoring organization that acts impartially across ten countries.